

AARSSKRIFT
FOR
Ringe Efterskole
1947

Fischer
1917-1947
KØBENHAVN

RINGE EFTERSKOLE

AARSSKRIFT

1947

18. AARGANG
UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

Livets Skolegang.

Hos mange Mennesker er det ikke ualmindeligt at møde den Tankegang: Hvor er det godt, at jeg ikke er Lærer i en Skole. Hvor maa der skulle Taalmodighed til at blive ved med det samme og det samme Aar efter Aar. Naar et Hold Elever rejser fra Skolen, maa der begyndes forfra med et andet.

Maaske er det en Landmand, der siger det, maaske en Gartner, maaske en Smed. — Og de er hver for sig glade for, at de ikke skal gaa i Skole alle Dage, som Læreren skal.

Det er Lysten, som driver Værket. Muligt at Læreren tænker det samme paa sin Vis: Hvor er det godt, at man ikke skal gaa og passe Kreaturer og malke hver Dag. For det gælder alle Vegne til en vis Grad, at vort Arbejde er Gentagelse og Gentagelse. Og der skal alle Vegne Udholdenhed og Taalmodighed til. Det gælder saa for os alle, at vi faar en Gerning, som vi har Lyst til, og føler Glæde ved at gaa op i.

Rent bogstavelig har Landmanden, Gartneren, Smeden o. a. Ret i, at de ikke skal gaa i Skole alle Livets Dage, men løfter vi Sagen op i et andet Plan, saa gælder det ikke. Der er noget, vi maa kalde Livets Skolegang, og den undgaar vi ikke, i hvilken Gerning vi end staar — skal heller ikke undgaa den. — Den „Skolegang“, som ingen af os bliver færdig med, saa længe vi lever. Tilfælles med det, vi i daglig Tale kalder Skolegang, har den dette, at det er meget forskelligt, hvad Udbytte de enkelte faar. Det afhænger af Lærevilligheden, Evnen til at se og høre og drage sine Slutninger og indrette sig derefter.

Og denne Livets Skolegang kan møde enkelte med lutter Lys og Glæde — dog for de fleste blandet med en Del Modgang. Andre har maaske et Overmaal af Modgang at skulle kæmpe sig igennem.

Og hvis vi saa alle var ens, vilde Regnestykket være lige til, at de der mødte lutter Lys og Glæde vilde være de lykkeligste, og de andre maaske de ulykkeligste. Men hvert Menneske har sin Maade at tage Livet paa. En knækker sammen, naar Modgangen rammer ham, en anden hærdes og vokser aandeligt talt med de Opgaver, han stilles for, og Modgangen, han maa kæmpe sig igennem.

Et fribaaret Menneske kan jo leve Livet, som han vil, men han er bunden af sin Samvittighed, sin Ansvarsfølelse til at vælge det, han ved vil gøre ham til et bedre Menneske.

Ansaret maa virke paa os, for vore Beslutninger som Ankeret paa et Skib. Det er ikke Formaålet med et Skib, at det skal drive rundt i alle mulige tilfældige Retninger. Undertiden skal Ankeret kastes ud — at en Last kan indtages i Stedet for den gamle, der udlades.

Hvis vi ønsker at se, hvordan Mennesker arter sig i Livets Skolegang, kan vi blot lægge Mærke til dem, vi lever blandt, for at se, hvor forskelligt der reageres.

Men da vi undertiden ønsker at se Afslutningen af et bestemt Drama, kan vi hjemsege Digterne, som i Romaner, Skuespil o. a. har tegnet os Mennesker i forskellige af Livets Situationer. Hvad rejser vi paa Teater for at se? — Vel ogsaa for der i den gode Kunst at se Mennesker i Livets Skole.

Vi vil nu følge en enkelt Digter i et af hans Værker, for at Sejladsen kan faa en bestemt Retning.

I Skuespillet „En Fallit“ har Bj. Bjørnson tegnet os en Familie, der lærer i Livets Skole. Og Bjørnson ved, at den kan være haard. Men ingen løber der af Lære, han maa igennem. Nogle maa drikke den bitreste Kalk til Bunds, andre maa bringe Trøst og Lægedom til de knuste Sjæle. — Det afhænger af hver enkelt's sjælelige Indstilling, hans Maade at tage Tingene paa, hvad han faar ud af Livets Skolegang

Hovedpersonen i „En Fallit“ er Grosserer Tjelde, en dygtig Forretningsmand, som har en stor og mangesidig Forretning at varetage. — Han møder nu en Krisetid og trues med Fallit. Han ved selv, hvordan det staar, men prøver at hidse sig selv op til at tro, at det skal gaa. Da møder han Skæbnens Uafvendelighed i den karakterfaste Advokat Berent, som er sendt til Handelsstedet for at undersøge Tjeldes Stilling. Han opfordrer Tjelde til at skrive under paa sin Fallit — for at undgaa, at Fallitten skål blive endnu større.

Det Opgør, som her skildres, er af saa voldsom Art, at Virkeligheden vel ikke tit ser sligt.

Hvert Ord af den rolige, overlegne Advokat Berent virker som Piskeslag paa Tjelde, der ikke vil erkende, eller rettere ikke tør erkende, at han er fallit, ogsaa fordi han ved, at hans Fald vil rive mange Mennesker med i Ulykken. Folk, som har stolet blindt paa ham, laant ham Penge, maa han skuffe. Af sine egne, Hustru og Døtrene, der tror, at de er den rige Mands Familie, og nu maa faa Øjnene op for, at han længe har vidst, at det hele stod paa svage Fødder, af dem kan han vente Bebrejdelser for, at han over for dem skjulte Sandheden.

Hvad Under da, at han i sin Ophidselse prøver at skræmme Berent ved Trusel om at skyde ham. Ja „skyd“ siger denne, saa hører De et Knald, det er vel det, De længes efter.

Efter at Tjelde har raset ud i Fortvivlelse over, at han ikke kan undgaa Fallitten, kommer Sammenbruddet. Og man kan kun faa Medfølelse med denne stærke, dygtige Mand, som maa give op, mens man indrømmer, at det maatte jo til. Han havde spundet sig selv ind i et Net af Løgne — Camoufflage — bildt sig selv ind, at blot han fik endnu en Chance — vilde Opgangen begynde.

Alle andre end han selv havde forlængst indset, at der maatte komme et Sammenbrud.

Ikke mindst hans Hustru, der trofast og kærlig har hjulpet ham — har kunnet se hans fortvivlede Kamp. Trods selv overlæst med Arbejde har hun altid værnet og hygget om

ham. Intet Under, at hun egentlig hilser Fallitten som en Slags Befrielse fra det opslidende og urolige Liv, de har levet.

Af andre Typer har Bjørnson medtaget de to unge Døtre, begge vel vidende, at de var den rige Mands Døtre. Den ældste stolt og rank, interesseret i Forretningens Trivsel, men parat til som en Tiger at ville kradse Øjnene ud paa den, der vover at sætte en Plet paa deres Navn.

Hun foragter nu Faderen, fordi han ikke var sand mod hende. Hun føler det som en Skam, at hun, der troede at være den rige Mands Datter, nu kun er Fallentens Datter. Hun vil ikke længere blive hjemme. Hun vil begynde paa sin egen Gerning, men paa et andet Kontor.

Den yngste Datter, Signe, den forkælede Rigmandsdatter, selvfølgelig forlovet og selvfølgelig med en Løjtnant, der er en vigtig Vindhas og Skørtejæger, hun som hidtil kun har tænkt paa Fornøjelser, Baller og nye Kjoler, hun staar nu paa bar Bund, har intet lært, kan intet. Ingen kunde vente noget af hende. Men hun retter sig og erklærer, at nu vil hun til at hjælpe sin Mor og Far, for nu trænger de netop til hende. Hun er den eneste, der vil blive hos Forældrene, da Fattigdommens Dage oprinder.

En interessant Skikkelse er ogsaa Kontoristen Sannæs, der trofast har slidt hos Tjelde fra sin Barndom og slidt sig et Par røde Hænder til. Han, der er en Beundrer af Tjeldes Geni, har maaske haft Hundevagten i Forretningen. Han har stadig dækket Tjelde mod Angreb udefra, mens Tjelde alligevel i sine overnervøse Øjeblikke kan finde paa at overfuse ham for Mangler, der skyldes Tjelde selv. Trods alt er Sannæs, hvad Trofasthed angaar, saa støt og solid som Dovrefjeld, ogsaa trods det, at Valborg har forsmaaet ham, da han friede og til Overmaal har haanet ham for hans røde Hænder, som han har lagt sig til i hendes Faders Forretning.

Men Sannæs tilbyder nu, da alt andet svigter for Tjelde, at denne maa laane alle de Penge, som han Sannæs ejer, saa der kan grundes en ny Forretning.

Takket være dette Laan kan Familien nu begynde paa et

nyt Grundlag, en ny Forretning, saa Gæld kan afbetales til andre, hvis Eksistens ellers var ødelagt.

Takket være Advokat Berent, der er Stykkets gode Aand, og som kender Menneskene og ved, at der i Grosserer Tjelde er Stof til en Hædersmand, naar blot han bliver ført ud af det Spind af Løgne, han selv har spundet sig i, takket være ham lægges nu Grunden til et nyt og bedre Afsnit af Livet for hele Familien. Men det er interessant at se, hvor forskelligt de enkelte reagerer for den Storm, der faar deres Livsbaand til at krænge.

Tjelde rammer det som et knusende Slag. Fru Tjelde hilser det nærmest som en Befrielse for den uudholdelige Spænding, de hidtil har levet i. Valborg vil forlade dem. — Sannæs vil hjælpe. Hamar, Løjtnanten stikker af, da hans Kæreste ikke mere er en rig Pige: „Hvert stort Hus har sin Løjtnant“.

Forskelligt fra Familiens Medlemmer er de mange Mennesker, som bliver draget med. Fabrikkens Hundreder af Arbejdere. De stormer Huset — sender en Regn af Sten gennem Ruderne, efterfulgt af Skældsord: Skurk, Kæltring o. l. — De har ingen Undskyldning for det skete. Men de ser ogsaa Sagen mere ude fra. Ja, vel, godt nok var de berøvet deres Udkomme og Arbejde, og det er uhyre slemt, ikke mindst, naar det er uden egen Skyld. Da er det svært at undskylde den, der har forvoldt det. — Derfor skubber de til den væltende Vogn, at Faldet kan blive saa stort som muligt.

Bjørnson kendte selv til at gaa i Livets Skole, ogsaa til at Storme kan gaa haardt hen over Mennesker. Men enhver Storm faar Ende, ogsaa det kendte han. Han sang jo: „Ja, hun som lo, naar min Baad blev krænget og blev ej bleg under Uvejrs-hænget“. — Der var altsaa ogsaa en Kvinde, som stod ved hans Side i Hjemmet og „lo“, naar han syntes, det saa ud til at gaa under.

Det gaar igen i Bjørnsons Digtning: Kvinder, som ved deres Kærlighed, rolige Omdømme og klare Syn staar Vagt ved Mandens Side.

Og naar Uvejret er ovre, saa er det Kærligheden, den Magt,

som atter bygger Livet op — rejser det, som Livsstormen knækkede.

Saadan ogsaa i „En Fallit“. Selv Valborg kommer tilbage, og hun, den stolte, har nu lært saa meget i Livets Skolegang, at hun ved, at den som i Modgangens Dage sled sig et Par røde Hænder til i hendes Faders Forretning, han er egentlig ikke alene for god at kaste Vrag paa, men hun maa jo være stolt over, om han vil have hende.

Træffer vi hele Familien Aar efter, er de alle enige om, at det var godt, at Fallitten kom. Nu har de nemlig fundet hinanden, nu arbejder de paa et sundt Grundlag, for nu kan de være s a n d e overfor hinanden. Det er vel en af Livets store Sandheder, at lever Mennesker i Usandhed med hinanden, har de det i Virkeligheden ikke godt, men slider hinanden op.

Han saa jo rigtig, Digteren, der sang om Skolelivet, at Skolen maa være et Sted: „hvor ej forgæves, der Sandhed kræves.“ — Uden at det Krav sker fyldest, bliver Livet kun en Halvhed — baade i Skole og i Hjemmet.

Nu har jeg nævnt lidt om Mennesker i Livets Skolegang, ganske vist hentede fra Digtningens Verden, men tro mig, de er virkelige nok, og de er til at lære noget af.

Maaske skal vi ikke opleve en Fallit paa samme Maade. Men det kan dog hænde, at vi Mennesker kan opleve, at det, vi lever for, ikke saadan fylder os, som vi havde tænkt, det skulde. At det hele ikke blev, som det skulde, og som vi havde drømt det. — Og saa kan Bekymringens mørke Uvejrlighejt rejse sig om os, saa vi ikke ser Udvej mere.

Da kan vi maaske lære af Bjørnson, at hos ham er der altid noget inde i Mennesker, der higer mod Lyset og saa bryder det gennem Hindringernes mørke Sky og Solen spreder Mørket og tænder Lys i Sjælen.

Løft dit Hoved du raske Gut,
om et Haab eller to bliver brudt,
blinker et nyt for dit Øje,
straks det faar Glans fra det høje.

Skal vi vende tilbage til en „En Fallit“. Midt i den store Krise siger Fruen: — — skal vi bede! Tjelde: Det er saa længe siden, jeg har gjort det. Jeg har ikke Ord.

Her er maaske Udtrykket for den største Nød, en fuldkommen Fallit.

Hidtil havde han stolet paa sine egne Kræfter og troet, det hele stod og faldt med, hvad han gjorde.

Han glemte, at Livet er ikke noget, vi selv raader over. Lad os sige det saadan: Det er noget, som bliver os givet. Vi maa lære i Livets Skolegang at forstaa, at vi har alle fælles Kaar med Bonden, der dyrker sin Jord. Hans Lod er, som Jakob Knudsen udtrykker det:

Vi pløjed', og vi saa'de
vor Sæd i sorten Jord,
saa bad ham os hjælpe,
som højt i Himlen bor.

Vi kan lægge vor Sæd, men saa maa vi bede Livets Herre om at gøre Resten.

Karl Hedemann.

Ansvarsfølelse.

Det er et yndet Emne at klage over Tidens Ungdom — de unge er ligegyldige, forlystelsessyge o. s. v. Nægtes kan det vel ikke, at Klagerne paa nogle Omraader er berettiget; men det kedelige er blot, at de i Reglen er uden Virkning. De fleste unge reagerer uvilkaarligt derimod, og de kan med god Ret hævde, at de ældre ikke er bedre.

Skal Klagerne have nogen Betydning, maa de, der klager, kunne tale med Autoritet, de maa i deres eget Liv have vist, at de har taget Afstand fra det, de mener er forkert, og de maa kunne vise hen til noget, der er bedre. Men det er netop her, det mange Gange kniber. Kritikken gælder os alle, Tiden som saadan. Vi maa derfor prøve at finde Aarsagerne hertil, og jeg tror, at en af de vigtigste er en svækket Ansvarsfølelse hos de enkelte Mennesker.

Det er meget betegnende, at ingen mener, de har Ansvar for Krigen og dens Grusomheder; man lægger Skylden paa andre — Forholdene, Partiet, Generalerne, Lederne; men selv er man uden Ansvar. En lignende Tankegang ligger os ikke saa fjern, som vi maaske selv tror. Vi er i de sidste Aartier blevet præget, direkte og indirekte, af Tanker og Ideer, der maa føre til en saadan Indstilling.

Det, der ligger bagved, er en bestemt Opfattelse af Mennesket — den, at Menneskets Sjæleliv er undergivet bestemte Naturlove, selv er Mennesket magtesløst. Vi kan blot tænke paa de forskellige moderne Film eller største Parten af de moderne Bøger, saa faar man et Indtryk af, hvor udbredt den-

ne Opfattelse er. Trods alle Forskelle er der en fælles Ide, der gaar igennem: Mennesket er helt afhængig af sin Natur og er derfor i sin gode Ret til at gøre alt, naar ens Natur paabyder det.

Ogsaa indirekte er vi paavirket af denne Indstilling. Vi omgaar til daglig den moderne Teknik, mere eller mindre; men vi beundrer alle Teknikkens Frembringelser, og vi bliver mere og mere Slaver af den. Følgen er blevet, at Teknikkens Forudsætninger, Naturlovene, er kommet til at præge vore Tanker. Vi ser i Naturlovene noget ophøjet, noget fuldkomment. Det er i Grunden ikke saa mærkeligt, at man ofte hører den Udtalelse: Jeg kunde ikke gøre for, at jeg gjorde noget forkert; for det er min Natur, der er saadan. Det er jo kun en Konsekvens af den førnævnte Opfattelse af Mennesket.

Resultatet er blevet — og det er der ikke noget mærkeligt i — at Ansvarsfølelsen er svækket; det har medført, at man ikke føler, man har Ansvar for sine egne Handlinger eller andres.

Hvilken Betydning har da Ansvarsfølelsen? En Professor sagde engang, at Moral ikke er Forbud eller Paabud, men det er at handle og optræde under Ansvar. Her er der sagt en hel Del om Ansvarsfølelsens Betydning.

Da Adam Homo paa sit Dødsleje taler med Alma, siger han til hende, at ser han tilbage paa sit Liv, synes han, at det har været styret af den blinde Skæbne, uden Maal og uden Mening. Han selv vilde det bedste, men han magtede det ikke, Skæbnen greb altid forstyrrende ind og styrede hans Liv i en anden Retning. Alma hævde: en modsat Opfattelse, idet hun siger til Adam:

„Alt Liv er Villen — Villien er det første
i hver en Sjæl, den mindste som den største.“

Almas Ord har Bud til os alle. Det enkelte Menneske har et Ansvar for sit Liv, for sine Handlinger. Vi maa endda tilføje, at Ansvar rækker videre end til en selv; det gælder ogsaa ens Medmennesker.

Den engelske Digter Priestley har skrevet et Skuespil „En Inspektør ringer paa“, hvor han vil sige noget om alles Ansvar over for alle. Handlingen foregaar hos en velstaaende engelsk Familie. En Politiinspektør kommer en Aften og fortæller, at en ung Pige har begaaet Selvmord. Skylden er hele Familiens. Manden havde afskediget hende fra sin Fabrik, fordi hun havde krævet højere Løn. Datteren fik hende senere afskediget fra et Modemagasin for en fiks Ide's Skyld. Husets tilkommende Svigersøn traf hende i en Restaurant; de mødtes derefter jævnlig, men til sidst rejste han fra hende. Senere traf hun Husets unge Søn; han bedrog hende. I sin Nød henvendte hun sig til en velgørende Forening for at faa Hjælp; men Husets Frue, der var Formand, afviste hende. Nu kunde hun ikke mere og begik saa Selvmord.

Forfatterens Mening er tydelig nok. Enhver af Familiens Medlemmer har Ansvaret for Pigens Død gennem deres selviske og ansvarsløse Handlinger; vi har et Ansvar ogsaa over for vore Medmennesker. Vil vi ikke forstaa det, vil Ild og Blod give os en alvorlig Paamindelse om det.

Man skulde tro, vi havde faaet tilstrækkelig Undervisning i, hvilke Ulykker Ild og Blod fører med sig. Spørgsmaalet er, om vi vil tage ved Lære af denne temmelig brutale Undervisning. Læren er saa vidt jeg kan se, at vi tilegner os Alma's og Priestley's Tanker og forsøger at føre dem ud i Virkeligheden.

Efterskrift.

De fleste Elever fra Sommeren 1944 til Sommeren 1947 er sikkert bekendt med, at jeg rejste til Bramminge Efterskole 1. April. Jeg befinder mig vel her. Kommer I paa denne Egn, saa kom og besøg mig. Enkelte har allerede gjort Alvor af det. Tak for det!

Alle — uden Undtagelse — skal I have Tak for de mange gode Stunder, vi havde sammen paa Ringe Efterskole.

De bedste Hilsener til alle.

Bertel Nielsen,
Bramminge Efterskole.

Madame Curie.

For en halv Snes Aar siden kom blandt Efteraarets Bogsættelser Bogen om Madame Curie, skrevet af Datteren Eve. Det er en gribende Bog, der vakte megen Opsigt og blev meget læst, og den vil altid være blandt de betydeligste Bøger.

Madame Curie er født i Polen 1867 og hed Marie Sklodowski. Hendes Far var Latinskolelærer med udprægede fysiske Interesser, som gik i Arv til Datteren. Men ingen anede, at der boede en Videnskabsmand i denne unge Kvinde, der 18 Aar gammel paatager sig en beskeden Plads som Privatlærerinde for at hjælpe sine ældre Søster til at komme til Paris for at studere til Læge.

En Fætter aabner et Museum for „Landbrug og Agerbrug“. Dette Navn skal benyttes for ikke at vække Russernes Mistanke. Bag et Museums Vinduer kan man ikke tænke sig, at de unge Polakker blev underviste i Naturvidenskab. Marie Sklodawski føler en underlig Uro og skælvende Ophidselse, naar hun staar med Reagensglassene og gør sine fysiske Forsøg. Hun føler pludselig, at det Kald, der er hendes, og som hun ikke har været klar over, nu pludselig og voldsomt banker paa og bryder frem.

24 Aar gammel rejser hun til Paris for at studere Fysik. Og nu begynder et Liv i Arbejde, i Fattigdom, i Ensomhed. Hun lejer et Kvistværelse med skraat Tagvindue. Der er hverken Varme, Lys eller Vand. En Feltseng, et Bord, en Køkkenstol, et Vandfad, en Lampe, et Spritapparat paa Størrelse med en Underkop, et Bord, en Gaffel, en Ske og en Kasserolle er

alt, hvad hun ejer. Hele Vinteren bruger hun kun et Par Sække Briketter, som hun selv slæber op ad Trappen.

Der sidder Marie Sklodowski, den senere verdensberømte Madame Curie, og studerer Nat efter Nat.

Hendes Kost er forsvindende, en Dag besvimer hun af Underernæring. Det betyder intet for hende. Arbejdet er alt, kun for det aander og lever hun. Hun gik aldrig paa Akkord.

Da hun havde studeret 3 Aar i Paris, begynder Professorerne at lægge Mærke til hende og hendes Indsigt.

Saa træffer hun Pierre Curie, der allerede den Gang var en anerkendt Videnskabsmand. Denne Mand, der hidtil er gaaet af Vejen for Kvinder, i sin Dagbog har han skrevet: „Geniale Kvinder er sjældne“, føler en vis Tiltrækning for denne skønne, tavse Kvinde, der slet ikke er som andre unge Kvinder. De kommer snart ind i en Samtale om det, der optager dem begge. Hvor er det underligt, tænker Curie, at kunne tale med en Kvinde om det Arbejde, man elsker, at kunne anvende tekniske Udtryk og faa klare forstandige Svar. Det bedaarer ham. De mødes atter og atter. Han beder hende blive sin Hustru, men Marie er Polak, og Pierre er fransk, hun er bange for, at det ikke kan gaa, han tilbyder at forlade Frankrig og slaa sig ned i Polen, det Offer vil Marie ikke modtage, og efter 10 Mdr.s Betænkningstid giver hun efter.

Et lykkeligt og harmonisk Ægteskab tager sin Begyndelse. Samtidig med, at Marie forbereder sig til Magisterkonferens, studerer hun Kogebogen, laver Mad og passer sit lille beskedne Hjem. Det næste Skridt er Doktorgraden. Samtidig med, at hun nu er Mor til 2 Børn, arbejder hun videre paa sin Uddannelse. For at leve maa de begge arbejde som Lærere, Curie ved Universitetet, og Marie som Lærerinde ved en Privatskole. Stadig lever de i fattige Kaar, de har ingen ordentlige Arbejdsforhold, de har maattet leje et Træskur, hvor de arbejder i 4 Aar. Herfra udsender og offentligør de videnskabelige Opdagelser, og nærmere og nærmere kommer de Opdagelsen af det vidunderlige Stof, Radium, der skulde faa saa stor Betydning i Kampen mod den frygtelige Kræftsygdom.

Gang paa Gang opfordrer Pierre Marie til at give op, naar hun var ved at segne af Træthed, men intet kan standse hendes stærke Vilje og store Udholdenhed, hverken skuffede Forhaabninger eller bristede Forventninger, og endelig naar de Maalet, Opdagelsen af Radium. Det var ikke en pludselig Sejr, men Resultatet af et fleraarigt Slid, Kamp mod daarligt Helbred og Modvilje.

De bliver nu verdensberømte og modtager Nobelprisen 1903 i Fysik. Men Berømmelsen er dem en Plage. Marie skriver i et Brev: „Vort Liv er fuldstændig blevet ødelagt af Berømmelse og Hædersbevisninger“.

1906 rammer Ulykken dem. Pierre omkommer ved en Gadeulykke.

Marie stivner i Ulykken, men lidt efter lidt vaagner igen Interessen for Arbejdet og hendes Videnskab, tungt er det at skulle arbejde alene, hvor de før var to, men fremad gaar det, nye Sejre vindes. Aldrig tænker hun paa egen Fordel eller egen Ære. Den tyske Videnskabsmand Einstein siger om hende, at hun er det eneste Menneske, der ikke forstod at være berømt.

1911 modtager hun atter Nobelprisen i Kemi (115.000 Kr.). Pengene lader hun staa i Sverige og glemmer næsten, at de er der, medens hun selv bliver ved at leve under beskedne Kaar.

Under Verdenskrigen 1914—18 stiller hun sig fuldstændig til sit nye Fædrelands Tjeneste. Hun faar Nobelpræmien tilsendt, skænker Frankrig Pengene, sender sine Børn til en Ud-kant af Landet og er saa rede til at tage fat. Hun indser, hvor stor Hjælp Røntgenfotografering vil være for de saarede Soldater, idet Lægerne saa lettere kan finde de Projektiler, de skal fjerne. Hun faar Biler indrettet som ambulante Røntgenvogne, og saa kører hun fra Lazaret til Lazaret for at være Lægerne behjælpelig. Uden at tænke paa sin egen Sikkerhed arbejder hun bogstavelig Nat og Dag, til hun er ved at segne af Træthed. Efter Krigen optager hun igen stilfærdigt sit Arbejde i det Laboratorium, som Frankrig nu endelig har skænket hende. 4. Juli 1934 dør Madame Curie, bogstavelig forgivet

af Radium. Hun blev begravet paa en Landsbykirkegaard, stilsfærdigt og enkelt, som hun havde levet.

Det er betagende at følge denne spinkle Kvinde, der lydigt, pligttro, selvforsagende og selvforglemmende gaar den Vej og gør det Arbejde, hun føler, hun er kaldet til.

Og hvis den arme Verden skal genrejses af det Kaos og den Elendighed, som Krigens Ragnarok har ført den ud i, da maa Menneskene beflitte sig paa at erhverve mere og mere af de Egenskaber, der gjorde Madame Curie saa stærk og uovervindelig i den faste Karakter, der aldrig gik paa Akkord, den stærke Vilje, der aldrig lod sig standse af Vanskelighederne, den Trofasthed i Arbejdet, der kun tillod at yde det allerbedste, og det ædle Sind, der altid viste en fin Hensynstagen til andre.

Det er jo ikke det afgørende, om man har en stor eller en lille Gerning, om der tales om den udadtil, eller om den foregaar i det skjulte, det afgørende er, om man trofast og ærligt prøver at fylde den Plads, hvor man er sat og er tro mod det bedste i sig selv, for saa er man med til at bære Sten til Genopbygningen.

Om du tjener Land og Rige,
gør din Dont og gaar dit Bud,
om du styrer Gaard og Fæste
eller kun din Husbonds Heste,
det er ét for Himlens Gud.

D. Birkelund.

Glædelig Jul og godt Nytaar
ønskes alle gamle Elever.

Dorothea Birkelund.

Efter endt Skoledag.

Undertiden kan vi pludselig se anderledes paa Tingene end tidligere. Aarsagen til denne Forandring kender vi sjældent. Den sker dog nok oftest, naar vi faar føjet et Gran til i den Beholdning, hvori vi i ungdommelig Idealisme samler paa Skønhedsindtryk, Kundskaber og Visdom. Stop nu lidt! Hvad er det for højtidelige Vendinger? De hører ikke hjemme i en Tid, „hvor der er færrest af de Mennesker, der ikke skader andre end sig selv,“ (Citat).

Og dog, kan vi alligevel engang imellem begejstres til at bruge andre Udtryk end lige dem, der hører Hverdagen til. Det er i hvert Fald Ungdommens Privilegium at kunne bestige Henrykkelsens Højder.

I et saadant Øjeblik siger vi saa til os selv og lad os sige det til andre ogsaa: Saml paa Skønhedsindtryk! Hvilken mægtig Scene har vi ikke til det, i Naturen, dens Spil, dens Farver og Toner. Hvor storslaaet, uberørt og ren er ikke dens Tale. Jo, Spillerummet er stort nok til at iagttage og lytte.

Disse to Ord Iagttagelse og Lytten er samtidig to af Nøgleordene for at finde frem ad Vejen til Kundskaberne. Vi er allerede godt udrustede til Turen, har vi disse to Egenskaber med i Ranselen, naar de vel at mærke ikke bliver liggende i Ranselen. Her gælder samme Regel som ved Musklernes Arbejde: styrkes ved Brug. En vis Opøvelse skal der til, en Forberedelse, en Træning ligesom med alt andet, som vi ønsker det bedste Resultat af. Men det er ogsaa kun to af Nøgleordene for at erhverve Del i Kundskabsforraadet. Der maa et tredje Moment indskydes, et virksomt Selvarbejde.

Det er ogsaa netop, hvad vi har ventet paa. Vi, der hverken kan eller skal være de store Teoretikere og Administratører. Vi har netop vor Indsats paa det praktiske Omraade. Undskyldninger om Uvidenhed og lignende gælder ikke. Vi har Masser af Bøger og Masser af Frihed til at læse dem i. Kundskaber er ikke nu som før Bogtrykkerkunstens Opfindelse en Særret for den enkelte. Alle kan deltage. Her er heller ingen Undskyldning for Per Sme'-Naturer til at sige „hva' Nøtt' er et te“, for bristede Forhaabninger og Uvejrsskyer i Form af Krige kommer og mejer det hele ned. Studiet af Naturen og Læsningen af Bøger, begge Dele vil hjælpe os frem til at erfare, som en sagkyndig paa Lovgivningens Omraade har sagt engang, at Vejen til at føle sig vel tilpas er at gøre det godt for andre. Og det var dog nok en Kundskab, der var værd at eje. Med Kundskaberne til Hjælp for at gøre det godt for andre kan det være smaat nok, vil Skeptikerne indvende. Se blot, hvad vor Tids Kundskab fostrer af Krigsteknik. Javel, men inderst inde ved vi dog godt, at vor Opgave er at helbrede og ikke at skyde. Vi har fra Naturens Haand, som vi siger nedlagt et lille Frø af Visdommen.

Herom lidt til sidst, men tal nu sagte, ja, men vor Begejstring er ikke forbi endnu. Det er vor Pligt, vor Opgave at faa dette Visdommens Frø til at vokse, udvikles, saa vi kan lære at skelne den ægte Skønhed, den, der gennemlyses af Godhed fra Skinnet.

Dernæst en grundigere Bevidsthed, Samvittighed om vi vil, en Trang til at være paa det rene med sig selv. Det er trods alt noget af Barndommens Retfærdighedstrang, der paa tværs af alle Fortvivlelsens Afgrunde endnu er til.

Her er da ligesom et fast Punkt, naa ja, nogenlunde fast Punkt i hvert Fald, naar vi i afgørende Øjeblikke kommer saa vidt, at vi kan sige til os selv: „Hvad vilde din Far eller Mor vente af dig i den Situation, du staar i?“ Gør det, og du har erhvervet dig en mere heldig Position paa Vejen fremad, der i hvert Fald i nogen Maader fjerner sig et Stykke fra det Nis Petersenske Udtryk, at snuble i Starten.

Og Resultatet, spørger Kritikerne? Det kan vi ikke saadan gøre Status over, da det er Mennesker, vi regner med, hvor den ubekendte Størrelse altid findes, og hvor X og Y heller ikke er tilstrækkeligt beregnelige Faktorer. Det, vi med Bestemthed ved, er, at det kræver et fast Tag i os selv at faa de 3 Slags Proviant i Posen. Der bliver ingen Plads paa vort Kalender til at skrive tidsspildende Dagdriveri. Det andet, vi ogsaa paa Forhaand er sikre paa, kan vi til Slut notere os. Det er, at Vejen gaar tit og oftest gennem Arbejdet, det tavse Arbejde, der ikke kræver den lange Snak, men der skal jo ogsaa altid nogle til at være stille. Og endelig at Læreaarene trods alt vil forme sig lettere, om vi kunde tilegne os lidt af de tre Ord, Skønhed, Kundskab og Visdom og deres Indhold.

Hilsen og Ønsker om en god Julefest sendes gamle Elever.

Kirsten Vestergaard.

Jeg valgte Friheden.

Vi er nu kommet lidt paa Afstand fra Hitlers Tyskland med alle de Grusomheder, dette Tyranni var Billedet paa. Tilbedelsen af Overmennesket og Tyranniet gik for vidt, da Hitler i sin Magtbrynde satte sig for at erobre den ganske Verden og skabe det store tyske Livsrum, det tredie Rige; men det var ogsaa først da, at Verden uden for Tyskland og dets Medløbere ad Facismens menneskefjendtlige Vej rejste sig til Kamp mod Hitler og hans Bande.

Enkelte havde vel før den Tid advaret mod Udviklingen i Tyskland; men de færreste anede noget om de virkelige Forhold i dette Land — eller vilde vedkende sig dem. Var der Tale om Konzentrationslejre o. l., tænkte man sig nærmest noget i Retning af store Arbejdslejre, hvor Fangerne nok skulde arbejde, men i det store og hele vel blev behandlet ganske menneskeligt. Ganske vist maa det indrømmes, at det heller ikke var let at forestille os saa dyriske Metoder, som man brugte i tysk Straffepraksis, i det hyggelige og smaaævlende Danmark før 1940. Men Aarene herefter belærte os om noget andet, — især efter Kapitulationen, da vi slap fri for den tyske Censur, og Sløret helt blev løftet for Indholdet af den Nazisme, som jo ogsaa havde tiltalt mange Danske i Aarene før Krigen.

Vi har nu kun Fordømmelser tilbage for alle de Grusomheder, der skete i Tyskland, og vi lovpriser de allierede, der gik i Kamp mod Hitlerdespotiet og sejrede over det, og deler gerne Æren lige mellem Sovjetunionen paa den ene Side og

Det britiske Statssamfund og U. S. A. paa den anden Side. Og det er ogsaa rigtigt, at det hele ikke var endt, som det nu endte, om Stormagterne ikke havde virket sammen i Kampen mod Tyskland. Alene af denne Grund maa vi med fuld Ret sende en venlig Tanke til Sovjetunionen; men nu er Spørgsmaalet saa bare, om vi ikke har sendt for mange venlige Tanker til Sovjet i den Anledning, saa vi er blevet ganske blinde for Indholdet af det nuværende Sovjetregime, som vi i sin Tid var det over for Tyskland.

Nu ved jeg, at en saadan Paastand kan vække Forargelse ikke alene blandt Kommuniste, men ogsaa blandt andre, som endnu tror paa, at Rusland var med i Kampen for Demokratiet og Frihedens Sag paa de allieredes Side.

Der er jo talt og skrevet saa meget om Rusland — baade for og imod — siden Befrielsen, saa det nok kan løbe rundt i Hovedet paa os almindelige Mennesker. Hvad er sandt, — og hvad er ikke sandt? Og hvor findes Kontrollen for Paastandenes Paalidelighed. Vi har jo alle hørt om „Jerntæppet“ om Rusland — om Hemmelighedsskræmmeriet, og vi har talt om Gaaden Rusland. Selv har jeg staaet meget usikkert overfor Spørgsmaalet, men mener nu at have fundet et ganske godt Svar paa, hvad Sovjetregimet betyder — og hvad Stalin og hans Venner er for nogle Fyre.

Jeg fandt dette Svar i en af Efteraarets store Bognyheder: Kravchenko: „Jeg valgte Friheden“, og jeg vil paa det stærkeste anbefale jer at læse denne Bog, om I paa nogen mulig Maade kan faa fat paa den, enten ved selv at købe den — eller laane den paa et Bibliotek.

Kun ganske kort skal jeg her nævne Bogens Indhold, der er en manende Appel til alle Verdens Mennesker, der betragter Frihed og Menneskeret som fundamentale Livsgoder — ja, som Livsnødvendigheder.

Naar jeg betragter denne Bog fremfor andre som særlig værdifuld til Belysning af de virkelige Tilstande i Nutidens Rusland, er det fordi Forfatteren, Kravchenko, selv er Russer og endog har været særdeles højt paa Straa inden for Sov-

jetstyret, idet han har været Medlem af den russiske Regering og haft en fremtrædende Stilling inden for Kremls (den russiske Regeringsbygning) Mure under den sidste Krig. Han var en af de — i Virkeligheden mange Russere, der havde faaet Øjnene op for Sovjetkommunismens Forbandelse og Fare for Menneskeheden, og samtidigt pønsede han i mange Aar paa at flygte fra Rusland, saa han kunde oplyse alle „Verdens Idioter“ — som han udtrykte sig — om de virkelige Forhold i Rusland, saa hans Oplysninger kunde blive en Advarsel og en Opfordring til Kritik af hans eget Fædrelands Regering.

Det lykkedes virkelig Kravchenko at flygte, da han efter Krigen som Regeringsrepræsentant blev sendt til Amerika, og her i dette Land skrev han som statsløs da sin Bog „Jeg valgte Friheden“ under stadig Fare for at blive dræbt af det russiske Sikkerhedspoliti, G. P. U. — russiske Gestapofolk — der overalt var efter ham for at finde en Lejlighed.

Men Kravchenko fuldførte sin Bog „under Jorden“, og den er nu oversat fra Russisk til en Mængde Sprog.

Ja, Bogen skal I selv læse; men jeg kan røbe, at den fortalte om Tilstande i Rusland, der ikke staar tilbage for det, vi har hørt fra Hitlers Tyskland, — ja, maaske er endnu værre: Konzentrationslejre, Tortur, Overgreb overfor fredelige Borgere, Spionage og Hensigter, der gaar ud paa at erobre hele Verden for den russiske Statskommunisme — og dermed ogsaa hele Verdensmagten.

Behøver jeg at nævne mere? — Der kan kun være Grund til at tro paa denne Bog skrevet af en Mand, der kun kunde udføre sit meget værdifulde Arbejde under meget stor Fare for sit Liv.

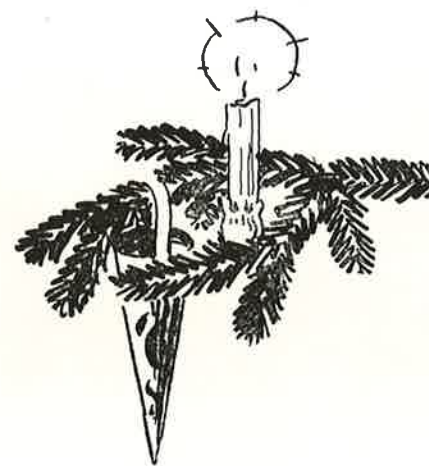
Bogen har overalt vakt stor Opmærksomhed, og efter at have læst den, er der vist ikke mange — antageligt ingen, der fæster Lid til russisk Propaganda. Man vil være parat til at tro det værste om de Mennesker — eller Umennesker — der regerer Dagens Rusland og tyranniserer et helt Folk, der er slavebundet og stønner under det kommunistiske Aag.

Jeg tror, det vilde være heldigt, om et mere uhildet Syn

paa Rusland kunde blive almindeligt, saa vi paa ny kan være paa Vagt overfor alle Farer, der truer vort frie Menneskeliv i de demokratiske Lande. En ny Verdenskatastrofe lig den sidste skulde vi jo nødigt opleve. — Derfor er denne Bog et godt Juleønske. — I hvert Fald: læs den. I vil næppe fortryde det, og dette desto mindre, da den ogsaa er meget spændende og letlæselig.

Og hermed skal jeg da ønske jer alle en glædelig Jul og alt godt i det nye Aar med en særlig Hilsen til Eleverne Sommeren 1947.

K n u d H y l l e b e r g.

JULEFEST

TIRSDAG DEN 30. DECEMBER 1947

Kl. 18 præ.

Aaret, der svandt.

Hvert Aar, naar Dagbogen skal skrives, maa der tages et Krafttag: Hvad skete der for et Aar siden? Der synes altid at ligge saa mange Oplevelser imellem dengang og nu.

3. November 1946 aabnede vi Vinterskolen med 60 Elever. Af en eller anden Grund havde vi sat os for at vi kun vilde have 60 Elever denne Gang. Derfor maatte der siges Nej til ca. 30.

Friskolelærer Jessen, Trunderup, uddannet i Ringe, senere Lærer, talte og fremdrog en Del muntre Træk fra gamle Dage og udtalte bl. a., at Pladsen i Ringe Friskole har altid været for lille. Det kan dog være en Slags Trøst for nulevende.

Ellers talte Jessen til de unge.

Vinterens Lærerkræfter var de gamle prøvede. Bertel Nielsen, Frk. Vestergaard og Frk. Andersen. De sidste to har nu været her et halvt Aar. Fru Birkelund havde ogsaa en Del Timer. Som helt ny var antaget Lærer Poulsen, Rudme, som havde lovet at tage Fysikken. Sløjdundervisningen skulde Tømmerer Johansen som sædvanlig varetage. Endvidere havde vi faaet Bogbinder Nielsen, Ryslinge, til at undervise i Bogbinding, da det næsten var umuligt at skaffe Træ til Sløjd.

Saa gik Arbejdet sin jævne Gang indtil Jul. Ja, vi havde som sædvanlig en Elevfest før Jul med Opførsel af nogle Sketch, der lønnedes med fortjent Bifald.

Aarets Julefest holdtes Søndag d. 29. December. Jeg læste nogle Julefortællinger og ellers gik Dansen under de sædvanlige Former i den tætpakkede Sal.

Vinterholdet 1946-47.

Sommerholdet 1947.

Vi fik ogsaa Tid til at spise.

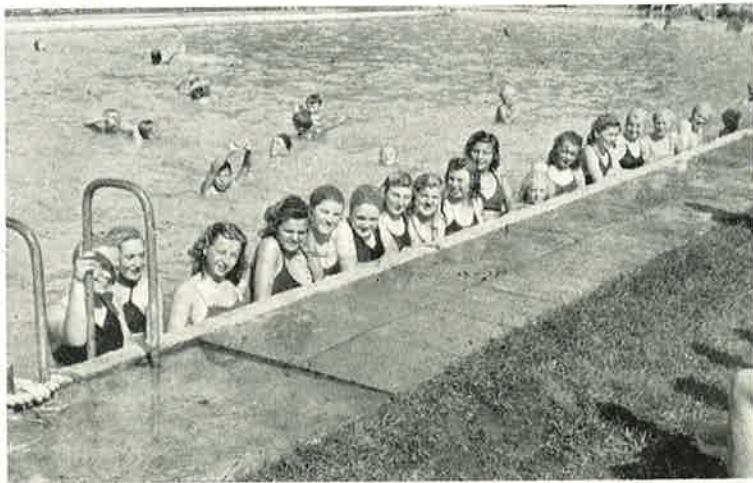
Kirsten Vestergaard privat.

Fra Pigernes Cykletur,

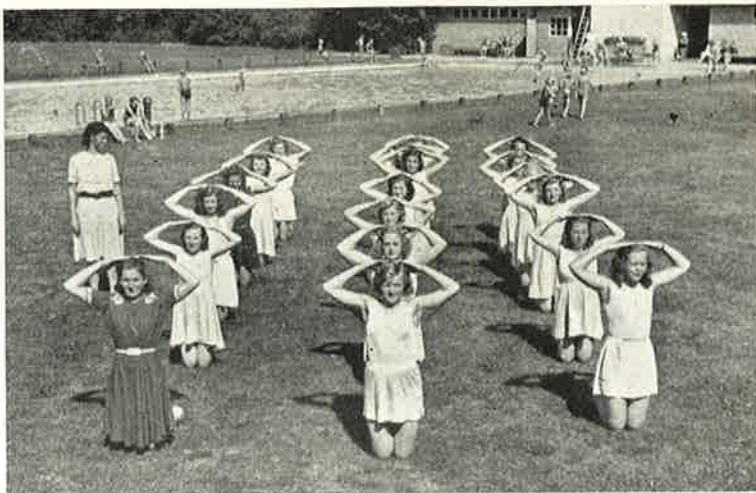
Karen Margrethe i Ballen.

Fra en Svømmetime.

Fra en Time.

Sommerpigerne i Idrætsparken.

Elsket, men nu savnet.

Sommerpigerne.

En Time i Kalorier.

Gymnastiktime, Vinteren 1946-47.

Udstilling af Haandgenningsarbejde.

Istur til Store Bælt.

Fra Cykleturen: Fyens Hoved.

Atter i Aar maatte vi opleve en haard Vinter trods det, at vi egentlig synes, at vi godt kunde have det modsatte behov. I Ugevis glimtede Elevværelsernes Vægge af Frost. Men tap-pert holdt Eleverne ud. Aldrig hørte vi nogen klage.

Da det var Isvinter mente vi, at det burde markeres ved en „Istur“ og da vi syntes det passede bedst, tog vi en Tur til Nyborg for at se Store Bælt i Is. Og selv om vi ikke fik de voldsom store Isskruninger at se, var det dog et betagende Syn at se Bæltets Overflade ganske stivnet og Isen brækket op, saa vi godt kunde forestille os det hele som Grønlands Indlandsis. Derfor satte vi fra Nyborg Kursen mod Knudshoved Fyr og gik over Isen. Ja, Fristelsen var jo stor efter at sætte Kursen mod Sprogø.

Fra Knudshoved mødte os det samme storslaaede Syn. Og da Isbryderen kom fra Nyborg, satte hele Flokken i Fart ud mod den smalle Sejlrende for at hilse paa „Holger Danske“, der ledsagedes paa sin Fart af flere Flyvemaskiner, der stadig kredsede i Lüften over den. — Jo, Oplevelsen var nok Turen værd, og Humøret stod højt paa Hjemvejen. For enkeltes Vedkommende saa højt, at de bedyrede at de sagtens kunde gaa hjem. Et Væddemaal blev sat. Og tre af Drengene stod af halvvejs og gik hjem. Niensens Tegnebog kan vist huske Væddemalet endnu.

Teaterturen til Odense artede sig lidt ejendommeligt. Først var vi paa de forskellige Industrier. Aktiebageriet, hvor de med sædvanlig storslaaet Gæstfrihed viste os rundt og be-værtede os. Bagefter var vi paa Mogensen og Dessaus Væ-verier, og da det er en meget stor Virksomhed og vi faar en meget grundig Forklaring paa det hele, er det en spændende Tur at følge Raabomulden under de mange Behandlinger indtil vi ser de forskellige Slags Lærreder komme frem. Det var vel nok noget, der kunde faa Tænderne til at løbe i Vand, at se de mægtige Ruller af det fineste Tøj. Ja, det kneb for nogle at forstaa Nødvendigheden af at rationere os, naar der frem-bringes saa store Mængder. At vi blev budt paa Kaffe efter Rundgangen var en mægtig Overraskelse, men særdeles vel-

kommen. Dog syntes vi jo, at det snarere var os, der havde set Fabrikken, der burde have givet Foreviserne Kaffe, end omvendt. Men da vi ikke er saa stejle af Natur, bøjede vi os for Tingenes Orden.

Vi besøgte Svømmehallen i den Time, vi endnu havde til Raadighed. Men saa skete det, at Dagens „Bombe“ sprang. Derude fik vi at vide, at Teaterforestillingen var blevet aflyst paa Grund af Sygdom. Vi husker endnu den dybe Skuffelse, der stod malet i alle Ansigter. Men vi maatte sætte Kursen mod Ringe, hvor mange søgte Erstatning i Biografen.

Vinterens Fastelavnsfest maatte gentagne Gange aflyses p. Gr. af Snestorm og Sygdom. Men den blev dog vellykket, da vi endelig fik den. Der opførtes „Marens Kyllinger“ samt „Charles Tante og Charlottes Onkel“.

Men Snevejret holdt ved og Vinteren blev ved til Afslutningen, som fandt Sted Lørdag d. 29. Marts.

Atter en Vinterskole var afsluttet.

En af de store Begivenheder var nu, at Bertel Nielsen skulde rejse til Bramminge for at overtage Ledelsen af Efterskolen dér efter afdøde Forstander Thor Damgaard. Vi forstod, at Nielsen vilde blive savnet i daglige Arbejder. Han havde i sjældnen Grad indlevet sig mellem Eleverne paa Efterskolen saavel som hos Børnene i Børneskolen. Men vi ønsker ham selvfølgelig Held og Lykke i den ny Gerning.

Frk. Andersen rejste ogsaa — til Jylland for at holde Bryllup.

Som ny Lærer havde vi faaet Knud Hylleberg, der havde været i Bramminge i tre Maaneder.

Sommerskolen

holdt Aabningsmøde Søndag d. 4. Maj. Vi begyndte med 24 Elever, iberegnet 5 Sydslesvigere. Pastor Rydal, Ryslinge, talte.

Samme Dags Aften holdt vi 4. Maj Fest til Minde om Befrielsen i 1945. Førstelærer Amdi Petersen talte om Minder fra Sønderjylland. — Efter Kaffebordet gav Violinist Aagaard og Frue en betagende smuk Underholdning, som høstede mæg-

tig Bifald. Da Salen var fuld, syntes det som Tanken om Fest den Dag vandt Bifald.

Sommerskolens daglige Arbejde begyndte, og vi fik endnu en Medhjælper i Lærer Nørregaard, som vi deler med Præliminærkursus'et. I Sommer havde Kirsten Vestergaard overtaget Haandgerning og Gymnastik i Efterskolen.

Den første Tid var lidt urolig, idet nogle Elever led saadan af Hjemlængsel, at de rejste hjem. Men ellers var det et godt Hold med godt Kammeratskab, trods det, at Eleverne var fra Landets forskellige Egne. Det bekræftedes i fuldt Maal: Jyder og Fynbo og Sjællandsfar til et Hus vi alle jo hører. — Ja Sydslesvigerne, som kom med en Maanedes Forsinkelse, kom ualmindelig godt med i Kammeratskabet.

Elevmødet afholdtes 8. Juni. Lærer Nørregaard fortalte om sit Arbejde i Sydslesvig og om Indtryk derfra. Ellers formede Dagen sig hyggeligt og fornøjeligt. Lærer Vestergaard, Ny Stenderup, læste op først et Skuespil og derefter muntre Historier. Om Aftenen gik Dansen lystigt til Kl. 11½.

Vel aldrig før har Sommervejret været saa straalende. Saa Badelivet kunde drives i fuld Udstrækning.

Før Sommerferien foretog vi den store Cykletur. Første Dag til Fynshoved og Dalby. Anden Dag Ladby og forbi Kertemindeklinten til Nyborg og Refsvindinge. Tredie Dag Glorup, Hesselagerstenen og til Ringe. — Da denne Tur faar en særlig Beskrivelse, nævnes den kun kort her.

Endnu en Cykletur foretog vi 3. August til de fynske Alper og Falsled, en meget vellykket Tur, men noget streng paa Grund af de 25—30° Varme.

I September fik vi Tid til en Komædie-Aften. Der opførtes „Valbygaasen“. Derefter var der Dans, idet en Del „Fætttere“ var indbudt.

22. September holdt vi Efteraarsmøde med Forstander L. Bækhøj, Ollerup, som Taler. En smuk Aften. Efter Kaffebordet fortalte Bækhøj fornøjeligt om sin Rejse til Argentina.

Den 29. September kan saa Afskedens Time. Afslutnings-

festen var godt besøgt af Elevernes Forældre. Jeg talte efter Kaffebordet.

En god Sommer var til Ende. Eleverne drog hver til sit efter en noget bevæget Afsked.

For os paa Skolen havde det nok været et Savn, at vi i Sommer maatte undvære Dagmar Gang paa Gang. Vi havde haabet, at hendes Norgestur skulde have hjulpet paa hendes Helbred. Men det varede blot for kort.

Karl Hedemann.

Uffe Bek.

Den 28. Oktober 1947 døde Dekupør Uffe Bek, Ringe. Døden kom ikke uventet, da Bek havde været svagelig gennem længere Tid.

Der er god Grund til at mindes Bek her i Ringe Efterskoles Elevskrift, thi han har haft Forbindelse med Efterskolen, næsten ligesaa længe den har bestaaet. For mere end 50 Aar siden var han selv Elev paa Skolen, og hans Børn har alle været Elever paa Ringe Efterskole. I de senere Aar var han Revisor i Efterskoleforeningen.

Bek har altid omfattet Ringe Efterskole med stor Kærlighed og Interesse. Saa længe hans Helbred tillod det, kom han altid sammen med sin Hustru for at være med til Aabningshøjtideligheden og til Afslutningsfesten, og flere Gange var det ham, der førte Ordet til de unge ved disse Lejligheder, og altid kunde han faa dem til at lytte. Han forstod Ungdommen og han elskede at have med den at gøre.

Han var i mange Aar Forstander for Ringe tekniske Skole og en meget dygtig og afholdt Lærer, og da Kræfterne tog af, og han maatte give Afkald paa det ene efter det andet af sine mange Tillidshverv, var det Arbejdet med de unge ved Teknisk Skole, han sidst slap og det, han sørgede mest over at maatte give fra sig.

Uffe Bek var et forunderligt levende Menneske, der mo-

digt og varmt gik i Ilden for, hvad han fandt, var rigtigt og ret. Han havde i sjælden Grad sine Meningers Mod. Han var et kærligt og et godt Menneske og en trofast Ven. Det er vemodigt, at han ikke er mere, og vi, hans Venner, føler Tomheden og Savnet, men vi takker for, at vi har haft ham iblandt os og for, hvad vi har modtaget gennem ham.

Æret være hans Minde.

D. B.

En glædelig Jul og et godt Nytaar
ønskes alle gamle Elever.

Dagmar og Karl Hedemann
Knud, Bent og Karen Magrethe.

En Hilsen.

Naar man hilser paa et nyt Elevhold er det altid med Forventning — og med en ganske anden Følelse ser man dem rejse fra Skolen igen. Der siges Goddag, og der siges Farvel, og derimellem siges der meget til de unge, saalænge de er paa Skolen, saavel i Skolestue som Skolekøkken, og de forskellige Lærere er opfyldte af, hvad de nu kan give Eleverne af Vejledning i deres fremtidige Gerning.

I Skolekøkkenet bliver det naturligvis Maden, dens Tilberedning og Næringsindhold, det drejer sig om, men kan man faa Held til ogsaa at yde noget andet og mere, er meget naaet. Hvis man kan faa Eleverne til at tænke paa andre, og hvordan man kan hjælpe andre, er et Maal naaet. Har man haft den Lykke at sande Rigtigheden i Arnolf Øverlands Digt:

„Der er en Lykke i Livet, som ikke vendes til Side,
det at glæde en anden, det er den eneste Glæde.“

Da vil man gerne, at ogsaa andre skulde sande dette. Læser man mere af Arnulf Øverland, finder man disse Linier, som ogsaa kan sige mere end mange Ord:

Min Bøn i Dag er denne,
fri mig om mulig fra Nød,
men gi' mig ikke at æde
min fattige Næstes Brød.
Gid aldrig mine Hænder
maa gribe om mer' end de gav,
men la' mig med Fred i Hjertet
gaa fattig til min Grav.

Med disse Linier vil jeg ønske Eleverne en rigtig glædelig Jul og et godt Nytaar.

Gudrun Haarup.

Landsstævne i Odense.

Sidste Vinter begyndte man paa Forberedelserne til „De Danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger“s og „De Danske Gymnastikforeninger“s store Landsstævne, som alle vel ved, blev afholdt paa Odense Stadion fra den 24. til den 27. Juli.

Det var med stor Spænding, det blev imødeset fra Deltaernes Side, især vi yngre, som aldrig havde været med til saadan noget før. Hvad var Landsstævne for noget? Efterhaanden blev vi klar over, at det var vist værd at være med til, saa vi begyndte Træningen paa Odense Amts Gymnastikhold. Det var lidt koldt til at begynde med; jeg husker den første Aften, var der -5° i Gymnastiksalen, saa der blev jo ikke gjort saa meget ved det. Men efterhaanden som vi nærmede os Sommeren og Varmen, blev der gjort noget mere for Sagen, det gjaldt jo om at holde Takten, og saa Opstillingen, den blev øvet igennem utallige Gange, ustandselig var der en, der kludrede, og saa maatte hele Styrken om igen.

Saa naaede vi Torsdag den 24. Juli, og Gymnaster, Idrætsfolk og Skytter strømmede til fra hele Landet. De fik straks efter Ankomsten anvist deres Kvarterer, der var i de forskellige Gymnastiksale rundt omkring i Byen. De havde selv Mad med til Ankomstdagen, de øvrige Dage fik de et Maaltid varm Mad i et stort Telt, der var rejst paa Dyrskuepladsen, og skulde saa selv holde sig med Tørkost.

Klokken 19,30 skulde der saa være fælles Indmarch af samtlige 14.000 Deltagere paa Fodboldbanen. Vi tog Opstilling i Kastegaarden, og paa Atletikbanen, hvorfra vi saa sluttede op i en kilometerlang Kolonne. Da vi efter ca. 1 Times Forløb alle var samlede paa Fodboldbanen, blev der først sun-

get et Par Sange, hvorefter der blev holdt Taler af de to Landsorganisationers Formænd, Borgmester Werner og Indenrigsminister Arnth Jensen, endvidere blev der oplæst en Prolog skrevet af Jørgen Bukdahl.

Det var en Festlighed, vi sent vil glemme, alene dette store slaaede Syn af 14.000 Gymnaster, Idrætsfolk og Skytter var nok til at tage Pusten fra en, man sagde uvilkaarlig til sig selv, at nok klager man over Tilslutningen til Gymnastikken, men nogle Stykker er der dog alligevel.

Fredag og Lørdag gik med Atletik og Boldspil om Formiddagen, og Gymnastik om Eftermiddagen, om Aftenen var der Underholdning og Taler. Skytterne passede sig selv ude paa Seden Skydebaner, saa dem saa vi Gymnaster ikke meget til.

Klokken 14 om Fredagen var Kongen og Dronningen paa Besøg paa Stadion. Alle Gymnasterne havde taget Opstilling paa Fodboldbanen, og spændt stod vi nu og ventede paa det store Øjeblik, hvor Majestæterne skulde vise sig paa Tribunen. Præcis Klokken 14 kom de, der var vist ikke ret mange, der ikke stod paa Tærerne. Kongen og Dronningen blev budt velkommen, og Dronningen fik overrakt en Buket Blomster, Kongen fik en Landsstævneaal i Guld overrakt. Derefter holdt Kongen en lille Tale, hvorefter Gymnasterne trak sig ud til Siderne og Opvisningerne begyndte. Efter at Majestæterne havde underholdt sig en Tid med Opvisningerne,, kørte de ud til Skytterne paa Seden Skydebaner.

Søndag blev de afsluttende Idrætskonkurrencer afholdt, og om Eftermiddagen var der Opvisning af Svendborg og Odense Amters kvindelige Gymnastikhold, der hver især talte ca. 500 Deltagere, og man maa beundre den Orden og Takt, der blev holdt paa disse to store Hold.

Om Aftenen var der Kammeratskabsaften for samtlige Deltagere i Fyns Forum, Fyns Forsmalingshus, Den ny Forsamlingsbygning og Industripalæet med Dans og i Pauserne Underholdning bl. a. af „Den Gyldenblonde“.

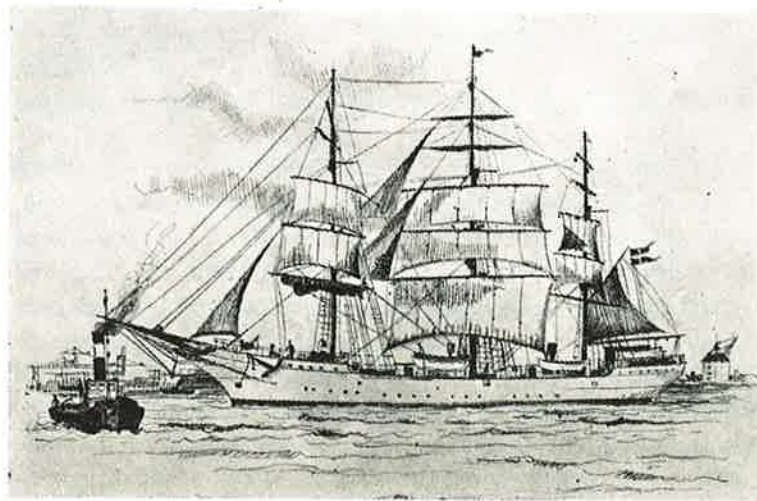
Man drog derefter hver til sit efter 4 uforglemmelige Dage.

Herluf Gerskov Larsen.

Elevmøde i Sommeren 1947.

Elevmødet blev afholdt paa Skolen Søndag d. 8. Juni. Vejret var ikke særlig godt, det blæste og regnede. Dog forhindrede det tilsyneladende ikke gamle Elever i at troppe op, der var god Tilslutning. Festen var fastsat til Kl. 14,00, men først Kl. 15,00 gik vi til Kaffebordene (der er altid en Masse gamle Kammerater skal sludre om, saa Tiden gik udmærket); hvor Hedemann bød velkommen, og vi fik den værste Sult stillet. Efter Kaffebordet sagde Hedemann nogle gode Ord til os, hvorefter en af Skolens Lærere, Lærer Nørregaard, fik Ordet. Han fortalte om sit Ophold som Lærer i Sydslesvig, det var vældig interessant. Derefter blev der holdt Generalforsamling, den var ganske kort og enkel. Hedemann oplæste Regnskabet, der havde givet Overskud. Børge Larsen, Stige, blev genvalgt, og nyvalgt blev Margrethe Kirkeløkke, Søllinge, og Poul Kristensen, Vantinge. — Spisepause.

Kl. 18,45 var der Oplæsning af Lærer Vestergaard, Ny Stenderup. Han fortalte en Masse sjove Historier. Dagen sluttede ellers med Dans. Ud paa Aftenen blev der serveret Is. Det er en af den Slags Fester, som styrker Sammenholdet mellem gamle Elever.

Paa Togt med Skoleskibet »Danmark«.

Naar jeg søgte om Optagelse paa Skoleskibet „Danmark“, var det ikke for at komme ud og opleve noget; men for der at faa det meste af den Sejlskibuddannelse, der kræves for at komme paa Navigationsskole og læse til Styrmand.

Jeg var heller ikke vildt begejstret den Junimorgen, da jeg sammen med mine fremtidige Kammerater stillede paa Holmen for at gaa om Bord for første Gang. Men vi kom der efter eget Ønske, og maatte gøre os klart, at det var op til en selv, om vi vilde have noget ud af Turen.

Uddannelsen om Bord skulde vare i ca. 10 Maaneder, delt i et 3 Maaneders Sommertogt i hjemlige Farvande og et 7 Maaneders Vintertogt til Amerika, det var næsten det eneste, vi vidste, den Dag vi mønstrede.

Paa Sommertogtet arbejdede vi udelukkende med praktisk Sømandsskab, hvad der er ret indlysende, da de fleste af os aldrig havde været om Bord i en Fuldrigger før, og nu skulde vi i Løbet af et Par Maaneder gøre os fuldt fortrolige med Manøvreringen af et saadant Skib. Der var Travlhed i de Uger med Roning, Baadeøvelser, Sejløvelser, Tovværksarbejde, Gymnastik, Morsning og Flagsignalering, samt med grundig Ren-

holdelse af Skibet, hvad der er af største Vigtighed, naar mange Mennesker er stuvet sammen i et forholdsvis lille Skib. Det er intet Under, at der var Slag i Snoren, naar vi om Lørdagen gik i Havn for at holde Week-end.

Den 10. September drog vi paa Langfart, efter at vi først havde været hjemme paa nogle faa Dages Ferie; vi var fuldtallig Besætning, 15 Officerer og 116 Elever, og første Maal var Southampton paa den engelske Kanalkyst.

Og for med det samme at faa undersøgt om vi alle var søsterke, røg vi lige ud i en forrygende Storm i Nordsøen, da fik vi Brug for i Alvor, hvad vi i stille Vejr havde lært i Store Bælt. Men vi tog det med højt Humør, der var kun faa, der var saa søsyge, at de ikke kunde nyde Skibets Kamp mod Elementerne.

Vi kom til Southampton paa Kongens Fødselsdag d. 26/9 og var der i 4 Dage. Byen var en Del medtaget af Bomber og gjorde et trist og temmelig snavset Indtryk paa mig, den bedste Oplevelse, vi havde, var næsten en professionel Fodboldkamp.

Saa gik Turen videre, St. Thomas var Maalet. Nu begyndte vi paa den teoretiske Undervisning. Fagene var Dansk, Regning, Navigation, Sømandsskab, Fysik, Maskinlære, Sundheds-lære, Søvejsregler og Morsing; Gymnastik havde vi, naar Vejret tillod det. Som I ser var der mange Fag, og da Arbejdet paa Dækket selvfølgelig gik frem for alt, blev det ikke til ret meget noget af det. Der kunde højst blive 16—18 Timers Undervisning om Ugen til hvert af de 4 Hold, vi var delt i.

Som Lærere havde vi Styrmandene, Maskinmesteren og Lægen Dr. Poort, kaldet „Cyklesmeden“. Hvorfor ved jeg ikke, men han var nu den de fleste Løjer skulde gaa ud over; engang han halede sin Fiskesnøre ind, var der en fed og lækker Spegesild paa Krogen, der blev vild Jubel; en anden Dag, da vi befandt os midt i Atlanten, havde han mægtig travlt med at skrive Breve, fordi en Styrmand havde fortalt ham, at nu var vi snart ved Postbøjen, saadan fortaltes det da Mand og Mand imellem.

Da vi befandt os ud for Portugals Kyst var der en Elev, der fik Blindtarmsbetændelse, vi ændrede derfor Kurs og anløb Oportos Havneby, hvor han blev bragt paa Hospitalet, men vi stak til Søs igen, saa snart han var kommet i Land og den danske Konsul var underrettet.

I de Perioder, hvor vi sejlede paa Varmen, kunde vi ikke rigtig enes med 2. Styrmand, han var alt for ivrig Jæger, det var en Sport for ham at gaa rundt med en Lommelygte og finde alle de frem, der prøvede at faa sig en Lur paa Nattevagten. Naar han saa fandt en Synder, der sov saa godt, at han ikke vaagnede ved, at der blev lyst paa ham, stillede vi andre op i skadefro Venten, mens en Pøs Vand blev skaffet til Veje, det var komisk at se, naar den uheldige dyngvaad sprang op og stammede: „Jeg sov ikke, Styrmand, jeg sov ikke!“ „Ja, den er go' med dig, bare op til Rors.“ Saa var den Historie ikke længere, og vi gemte os væk igen og haabede, at den næste ikke var een selv.

Efter 35 Døgn i Søen ankom vi til St. Thomas, det blev nogle uforglemmelige Dage, vi tilbragte der. Der bor ca. 100 danske paa Øen og et lignende Antal Amerikanere, Resten er sorte eller delvis sorte. Byen, den hedder Charlotte Amalie, har et sydlandsk Præg, men Gadenavnene er danske, Kongensgade, Nørregade m. m.; den er vokset op omkring Christiansfortet, der er bygget 1671. Altsammen vidner det om, at for faa Aar siden var Byen dansk.

Vi var paa Biltur rundt og se den nu ganske uopdyrkede Ø, hvor alt nu er et tropisk Vildnis, det var en Oplevelse af ualmindelig Skønhed.

Den sidste Aften, vi var paa Øen, var vi til Fest hos den danske Konsul, og da var der adskillige, der fik slaaende Indtryk af Rommens Virkning; næste Morgen tog vi os til de ømme Hoveder, da vi hørte, at Skipper havde væddet med nogle Amerikanere om, at vi kunde sætte Sejl paa 7 Minutter, vi tvivlede stærkt paa, at det kunde lade sig gøre, men vi modbeviste os selv ved at gøre det paa 3½.

Saa gik Livet sin daglige Gang, vi passerede Panama Ka-

nalen uden nævneværdigt Ophold og stampede nordpaa. Ved Juletid naaede vi Seattle, Storbyen, der for 80 Aar siden kun var nogle faa usle Rønner.

At Skibet vakte Opsigt, er et mildt Ord, Juledagene var et Kaos af Fester og Gilder, hver Eftermiddag var der mange hundrede Besøgende nede og se Skibet og de af os, der var om Bord for at passe Vagten, havde ikke et roligt Minut i den Tid.

Juleaften var der Gudstjeneste om Bord, det var den danske Præst i Byen, der læste Juleevangeliet og talte, bagefter var der Uddeling af Julegaver baade hjemme fra og fra fremmede. Juledag var alle paa nær nogle faa Vagtmænd inviteret ud i private Hjem. Jeg var sammen med 6 andre ude ved en dansk-amerikansk Familie, og vi havde en vidunderlig Dag blandt disse fremmede, der saa gæstfrit aabnede deres Hjem for os.

Verden er kun lille, Gang paa Gang træffer vi Folk fra Hjemegnen, nogen vi kender eller har fælles Bekendte med. Det var den sidste Aften, vi var i Seattle, jeg var til Fest i en dansk Ungdomsforening og ved Kaffe bordet kom jeg til at sidde ved Siden af en Mand, der talte herligt fynsk, han hed Jørgen Jørgensen og var fra Kellerup, saa vi havde mange fælles Bekendte.

Men alt har en Ende, ogsaa vort Julebesøg i Seattle, og i Dagene mellem Jul og Nytaar vinkede vi Farvel og satte Kursen mod San Francisco, som vi naaede først i Januar. Her vidste de heller ikke alt det gode, de vilde gøre for os, men de var ligesom Julens Festligheder i Seattle tog noget af Glansen fra Besøget.

Saa blev det varmere og varmere paany, naar vi engang imellem havde Forbindelse med Lyngby Radio, hørte vi om Sne og Is derhjemme, saa følte vi Varmen endnu mere trykkende. Igen passerede vi Panama Kanalen, dette gigantiske Ingeniørarbejde, hvor vi sejlede tværs gennem Mellemamerikas Jungle. Snart er Kanalen sprængt gennem Klipper, snart sejler vi mellem smaa Øer, der er saa tæt bevokset, at det synes umuligt at trænge blot nogle faa Meter ind.

14 Dage efter at vi havde passeret Panama, anløb vi Jacksonville i Florida. Den By blev for mig den kedeligste paa hele Turen, for da jeg havde gjort de mest nødvendige Indkøb, havde jeg kun 50 Cent paa Lommen og de skulde række til 2 Dages Landlov, det var lige 1 Biografbillet.

Vi havde ikke haft en Dags Stormvejr fra vi forlod Portugal og til vi naaede Jacksonville, men nu var det ogsaa Slut. Vi var daarligt nok klar af Kysten, før det satte i med haarde Byger i en Uendelighed, saa vi var en Smule trætte, da vi 8 Dage senere ankrede op ved New London i Staten Connecticut. Koldt var det ogsaa, der laa Sne i Grøfterne.

Jeg var paa det Tidspunkt ved at være træt af al den Opmærksomhed, vi vakte, hvor vi kom frem, og længtes efter at komme hjem og sejle med et almindeligt Skib igen, saa kort sagt, det hele var graat og kedeligt i den By for mig.

Saa gik Turen hjem over Nordatlanten ved Vintertid, ingen rigtig Kulde, men Storm og Storm hele Vejen over til Kanalen. Før det meste flovede Vinden lidt om Dagen, saa vi kunde sætte flere Sejl, men om Natten blæste det op paany, saa vi Nat efter Nat maatte til Vejrs og bjerge Sejl i buldrende Mørke.

Jo nærmere vi kom hjem, desto større var Spændingen, mon vi naar hjem til Paaske. Det tegnede godt, men ved Skagen løb vi fast i Isen. Da saa det ud til, at vi ogsaa skulde fejre Paaske om Bord, men ved Isbryderhjelpe slap vi ind til Frederikshavn, hvor vi fra Fyn og Jylland blev afmønstret, og Onsdag før Paaske stod jeg og hilste paa dem derhjemme nu igen. Togtet var Slut, 27.000 Sømil havde vi sejlet, det er 5000 mere end Jorden rundt ved Ækvator. Vi var 6 Maaneder i Søen og 1 i Havn. Der var mange drøje Timer imellem, men nu bag efter er det kun de lyse, der huskes.

Med Julehilsen til Venner og Bekendte!

Ernst Jeppesen,
Vinteren 1942—43.

Fra Oplevelser i England.

I den indespærrede Tilstand, som vi var i, i de 5 lange Aar, Tyskerne var i vort Land, voksede Trangen i mig, som i saa mange andre unge danske, til at komme ud og se fremmede Lande, lære nye Skikke og nye Mennesker at kende. — Straks efter Krigens Slutning kunde jeg dog ikke faa mit Ønske opfyldt, da min Indkaldelse til Militæret kunde ventes hvert Øjeblik, det skulde være. Men efter endt Militærtjeneste saa jeg, at nu var Tiden inde til at komme ud at se sig om, og England var det Land, jeg valgte at besøge. Den 6. April 47 tog jeg fra Esbjerg med den store og meget moderne Passagerbaad „Kronprins Frederik“. Efter 22 Timers Sejlads i en haard Sø, hvor saa godt som alle var mere eller mindre søsyge, kom jeg til Havnebyen Harwich paa Englands Østkyst, og jeg satte for første Gang mine Ben paa engelsk Grund, den Grund, hvorpaa nye Indtryk og Oplevelser skulde komme til mig i den Tid, jeg var og er her ovre. Paa Turen med Toget til London saa jeg tydelig, at det ikke mere var dansk Grund, jeg befandt mig paa. Landskabet og Bygningstilen var en anden, og da jeg kom til London mødte Synet og Krigens Odelæggelser mig i Huse, ja hele Bydele i Arbejderkvarterererne var jævne med Jorden og laa endnu mange Steder som graa og triste Ruindynger; ca. $\frac{1}{4}$ Del af London blev ødelagt af Tyskerne i den Tid Krigens varede.

I den Tid jeg har været her ovre har jeg været en Del rundt i Landet og set de forskellige Egne. I min første Tid her ovre opholdt jeg mig i Nærheden af Manchester, en graa

og kedelig Fabriksby i det nordlige England, men til Trods derfor havde jeg alligevel en god Tid der oppe, idet jeg var paa en Del Bilture rundt til mere naturskønne Egne. En af de Ture, jeg aldrig vil glemme, var en Tur jeg var med paa til North Wallis, et storslaaet og smukt Bjerglandsskab med høje, nøgne Klippebjerge og med Dale, hvor Aaer og Vandløb rinder med klart, friskt Vand gennem Enge og Smaahaver. — Hvor Klipperne gaar ud til Havet, kan man staa højt oppe og se ned i det klare Vand, naar man staar der oppe, synes det ikke at være ret langt ned til Vandet neden under. Men staar man og ser ned i Vandet for en Tid, vil man faa Øje paa en Mængde smaa hvide Prikker der nede, disse Prikker er Maager, som sejler rundt der nede, og man begynder at forstaa hvilken Afstand der er der ned til, og prøver man at kaste en Sten ud i Vandet vil den forsvinde for vort Syn længe inden den naar til Havets Overflade. Da vi forlod Bjergene i North Walle kom vi ind paa en Højslette med en ringe Bevoksning af Krat, Lyng og Græs, og her gik Hundreder af Bjergfaar og græssede.

Efter mit Ophold i Nærheden af Manchester kom jeg ned til den Del af England, hvor jeg nu befinder mig, Sussex i Sydengland. Det er her en mere vanlig Natur, med Bakker og Skove, Sussex gaar mod Syd helt ud til Kanalen, i hvis Bølger jeg ofte har boltret mig i Sommerens Løb. — Her i Sussex har jeg Arbejde paa en stor Farm, der ejes af Lord De La Worr og bestyres af en ung Dansker, som kom her over til England for ca. 10 Aar siden. Landbruget her i England er jo noget forskelligt fra det man kender hjemme fra Danmark, det er mere mekaniseret og derfor meget interessant at arbejde med. Som Trækraft her paa Farmen bruges udelukkende Traktore, vi har i alt 7 Traktorer og kun 1 Hest, og saaledes er det over den største Del af England, det er det mekaniske, der har Overtaget. Det er heller ikke alle Landbrug her ovre der har Kreaturer, men de fleste har dog en Del, enten Køer, Faar eller Svin, eller maaske alle tre Dele, som vi har det her paa denne Farm. Vi har her ca. 120 Malkekøer, Jersey, 400

Faar og 400 Svin. — Da det jo ikke er alle de gamle Elever fra Ringe Efterskole, der er interesseret i Landbrug, vil jeg ikke gaa nærmere ind paa det Omraade. Men slutte med at fortælle lidt om de Vanskeligheder, som møder en herovre, eller rettere som mødte mig. — Da jeg kom herover, var det med en meget ringe Kendskab til det engelske Sprog, og jeg var derfor mere udelukket fra at faa saa meget ud af min første Del af Opholdet herovre, som hvis jeg havde kunnet Sproget godt. — Vilde jeg i den første Tid tale med Englændere maatte jeg jo gøre mig forstaaelig med Tegn og underlige Gerninger og de paa samme Maade over for mig. Men efter ca. 2 Mdr.s Forløb var Sprogvanskelighederne for den største Del overstaaet, jeg kunde forstaa det meste af den daglige Tale og kunde selv begynde at tale en Del, og nu efter 6 Maaneder herovre volder Sproget mig ingen Vanskeligheder mere.

Hermed de bedste Hilsener til gamle Efterskoleelever fra en tidligere Elev. (Elev paa Hedemanns første Elevhold).

ELEV MØDET 1948

bliver afholdt Søndag den 6. Juni Kl. 14,00 paa Skolen.

(Sukker og Aftensmad medbringes.)

Cykleturen paa Fyn

SOMMEREN 1947

En Dag ved Middagsbordet fortalte Hedemann os, at vi skulde paa en tre Dages Cykletur. Vi skulde rundt og se de Seværdigheder, som Fyn er saa rig paa.

Vanskeligst var det jo at skaffe Cykler, men ved Hjælp-somhed fra Venner og Naboer og ved Hedemanns utrættelige Arbejde med Lapning af mange skøre Dæk, lykkedes det omsider at skaffe saa mange Cykler til Veje, som vi havde Brug for. Og saa startede Ekspeditionen Fredag den 11. Juli Kl. 9. Vi skulde have kørt Kl. 8, men paa Grund af Lapning blev vi forsinkede.

Vi kørte imod Odense, men det varede ikke længe, inden vi drejede fra Hovedvejen og ind paa en lille, idyllisk Sidevej. Solen skinnede, og Vejret var temmelig godt. Det var en Smule køligt og blæsende, men Tørvejr. Vi var i glimrende Humør, og Vejen blev tilbagelagt under Sang. Vi kørte igennem Davinde, og der saa vi de gamle Tingsten, som stod rundt om en mægtig, gammel Lind. Selvfølgelig maatte vi ind og sidde paa Stenene og drømme os tilbage til de gamle Tider, da alle Byens Gaardmænd samledes der for at raadslaa om Markernes Dyrkning. Imidlertid maatte vi se at komme videre. Maalet var Fyns Hoved, saa det gjaldt blot om at kile paa. Vi naaede længere hen paa Dagen Munkebo Bakke. Vi asede op ad Bakken og naaede omsider Toppen. Men det Syn, som vi her saa,

var ogsaa Besværlighederne værd. Det var et prægtigt Landskab med frodige Marker og grønne Skove. Og derfra, hvor vi stod, kunde vi se to Fjorde, Odense Fjord og Kerteminde Fjord. Vandet lyste blaat og blinkede til os, som vilde det sige: Kom og svøm i det dejlige, kølige Vand. Lysten var der, men Himlen begyndte at blive saa truende mørk, og inden vi saa os om, strømede Regnen ned. Vi masede alle sammen ind paa den Restauration, som laa paa Bakken. Vi spiste Is og drak Sodavand, imens vi ventede paa Regnens Ophør. Endelig kunde vi dog suse af Sted, og vi strøg ned ad en Marksti, som var meget fedtet og glat af Regnen. Vi naaede dog lykkeligt Landevejen, og saa cyklede vi mod Dalby. Der naaede vi til om Eftermiddagen. Vi skulde om Natten sove i en Bondegaard. Vi lod vor Bagage staa hos Hedemanns Kusine og kørte videre imod Fyns Hoved. Da vi naaede et godt Stykke udenfor Dalby, kørte vi ud og saa en gammel Jættestue. Vi havde Stearinlys med, for ellers var det umuligt at se den mindste Smule af Stenstuen. Og igen var vi sat tilbage til den gamle Tid. Vi forstod ikke, hvordan de gamle havde baaret sig ad med at placere de kæmpestore Sten. Det var et fint udført Arbejde. Igen maatte vi paa Cyklerne og træde. Vi var efterhaanden en Smule trætte, men vi snakkede og nød Udsigten, og desuden kørte vi om Kap op ad de store Bakker. Paa den Maade glemte vi Trætheden.

Fyns Hoved naaet! Maalet for den lange Cykletur. Der stod Kanoner, og der var gravet Skyttegrave. Det mindede os om den Tid, da de grønne Gæster var her. I Grunden var der afspærret, men vi var saa heldige at faa Lov til at gaa ind, idet vi traf Sognefogeden.

Vi var ude og „staa paa Hovedet“, og derefter badede vi. Klokken var nu blevet mange, og vi skyndte os imod Dalby. Om Natten sov vi i Halm paa et Loft. Det var spændende, og det varede naturligvis en rum Tid, inden vi var færdige med at le og pibe som Mus, men endelig lykkedes det Westergaard at faa Ro.

Næste Morgen vaskede vi os, og det foregik naturligvis

under megen Støj og Latter. Mange af os blev oversprøjtede. Men vi skyndte os i Tøjet, og efter at Hylleberg og Hedemann ved forenede Kræfter havde faaet lappet en Cykel, tog vi af Sted.

Første Gang vi standsede, var paa Maale Bakke. Udsigten over Landet, og yderst i Horisonten Storebælt og Romsø, var pragtfuld. Men vi maatte videre. Gennem Kerteminde, vekslede Solskin og Regn. Køre, køre, køre. Og snart naaede vi Ladbyskibet, hvor Frokosten skulde indtages. Hedemann agerede Brødmaskine, nogle af Pigerne Smørrebrødsjomfruer. Da vi havde spist lidt, og drukket mere, regnede det. Men heldigvis kunde vi taale det.

Da vi var færdige, begav vi os ned for at se det sjældne, gamle Fund. Ladbyskibet er et meget gammelt Vikingskib. En Gang i Krigens Tid var der et Par tyske Soldater nede og se det. De blæste haanligt ad det og sagde, at den Smule Skib var det vel ikke værd at gøre saa meget ud af. Saa sagde Opsynsmanden sagtmødt: „Mine Herrer! Med dem indtog Danskerne England.“ Dermed var Munden lukket paa Tyskerne. Saa gik det atter til Kerteminde. Her satte vi Cyklerne og gik langs med Foden af den høje Kerteminde Klint. Vejret var nærmest daarligt. Det blæste friskt fra Fjorden og vi nød at trave og se paa den høje Lerklint.

Igen maatte vi videre, og denne Gang gik Farten mod Nyborg. — Vi badede ved Nyborg Strand og besaa Færgelejerne. Og til sidst var vi inde paa det ældgamle Nyborg Slot. Taarnet, som var det allerførste, som blev bygget af Nyborg By, var firkantet og bygget af store Sten. — Om Natten skulde vi sove i Refsvindinge. Nogle af os sov i Hø, andre i Dynere.

Næste Morgen startede vi igen. Men det var langt op paa Formiddagen. Det var Søndag, og vi havde sovet saa dejligt. Det var ikke helt fri for at vi var en Smule ømme af at have siddet paa Cyklerne to hele Dage. Denne Gang cyklede vi mod Hesselager. Vi skulde se Danmarks største Sten. Vi blev helt stumme ved at se dette Stenbjerg. Længe varede det dog ikke, inden Snakken gik livligt, og denne Gang var det om Mad.

Vi fandt et Dige, hvor der var Læ, og her spiste vi vore „Mellemadder“, og som Dessert sang vi en hel Masse Sange.

Og saa gik Farten hjemad.

Vi saa Glorup Slot og Parken med de mange smukke Statuer. Og videre op ad Bakker og ned ad Bakker, igennem Byer og smukke Skove. Vekslende Landskaber og — endelig Ringe i Sigte. Vi gav Byen et Hurra. Og trætte, glade og matte med Oplevelser trampede vi gennem Ringe og ned paa Skolen, hvor et dejligt Maaltid Mad ventede os. Og vi var alle enige om, at vi de tre Dage, Cykleturen havde været, var et Stykke Danmarkshistorie blevet rullet op for vore Øjne, og vi var glade for at have været med til at se det.

Marie-Lagoni.

Nyt fra gamle Elever.

Helga Pedersen, Haundrup, Aarg. 41—42, er d. 5. Juni blevet gift med Gartner Erling Aamand, og bor nu Slotsvængevej 4, Svendborg.

Anna Pedersen, Haundrup, Aarg. 42—43, er d. 24. Nov. blevet gift med Landmand Otto Nielsen, Rynkeby Mølle.

Anne Marie Nielsen, Allesø, Aarg. 43—44, blev i Sommeren 1947 gift.

Nye Medlemmer.

Vinteren 1946-47.

Andersen, Ellen, Herringe.
Bang, Edith, Refsvindinge.
Birkemose, Johanne, Gislev.
Christiansen, Inger, Ulbølle.
Eriksen, Helga, Gestelevlunde.
Hansen, Ellen Margrethe, Ringe.
Hansen, Tove Ena, Lamdrup.
Jensen, Anna Grethe, Fjellebro.
Jørgensen, Ellen, Frørup.
Jensen, Tove, Herringe.
Larsen, Lisbeth, Ørbæk.
Madsen, Annelise, Fjellebro.
Petersen, Minna, Boltinggaard Skov.
Rasmussen, Inge, Ørbæk.
Storm, Else, Refsvindinge.
Petersen, Margit, Sølt.
Tange, Kirsten, Ringe.
Andersen, Erling, Ringe.
Andersen, Mogens, Lørup.
Andersen, Henning, Fjellerup.
Andersen, Mogens, Højby.
Clausen, Ib, Kertinge.
Christensen, Aksel, Espe.
Christensen, Niels, Haagerup.
Eriksen, Jørgen, Espe.
Godtfredsen, Hans Jørgen, Bobjerg.
Hansen, Aage Henry, Kirkendrup.
Hansen, Aksel, Raundrup.
Hansen, Ole, Frydenlund.
Hansen, Erik, Ryslinge.
Jensen, Arno Marius, Frørup.
Jakobsen, Tage, Strandby.
Jensen, Børge, Ulbølle.
Jessen, Jes Anton Holsteen, Bovlund.
Jørgensen, Kresten, Kellerup.
Knudsen, Frede, Ellested.
Kristensen, Poul, Vantinge.
Kristensen, Aksel, Vantinge.

Larsen, Frode, Gislev.
 Larsen, Bent, Allesø.
 Lyndorff, Alfred, Haagerup.
 Madsen, Johannes, Ryslinge.
 Nørregaard, Holger, Gudme.
 Nielsen, Jørgen Peter, Gærup.
 Nielsen, Bent Poulin, Espe.
 Nielsen, Anton Marius, Espe.
 Petersen, Johannes, Frørup.
 Petersen, Poul, Skellerup.
 Petersen, Jes, Bovlund.
 Rasfussen, Bent, Rudme.
 Rasmussen, Kaj, Ringe.
 Strandholdt, Peder V. W., Trunderup.
 Sørensen, Gunnar, Krarup.
 Sandgaard, Kurt, Ringe.
 Trolle, Jens Jørgen Balslev, Marslev.
 Thaisen, Gunnar, Maare.
 Witt, Olav, Volstrup.
 Hansen, Bent, Kværndrup.

Sommeren 1947.

Böttcher, Anne Kristine, Vellerup, Sdj.
 Hansen, Iris Maja, Ørbæk.
 Hansen, Therese, Højer, Sdj.
 Hansen, Asta, Hylshave, Ringe.
 Hansen, Bente Iller, Svendborg.
 Hein, Inge, Bækstrup.
 Heinsen, Elfried, Sild.
 Jensen, Ruth, Agernæs.
 Jensen, Gudrun Metha, Stydingskov, Sdj.
 Kristensen, Birgit Boutrup, Strøby, Sjælland.
 Lagoni, Marie Boutrup, Sdr. Sejerslev, Sdj.
 Mørk, Hedvig, Klipleve, Sdj.
 Mangelsen, Renathe, Sild.
 Peters, Margrit, Amrum.
 Petersen, Anna Gertrud, Vesbymark, Sydslesvig.
 Roth, Vera, Sild.
 Sørensen, Mary, Kværndrup.
 Schrøder, Hanne, Sdr. Sejerslev, Sdj.
 Wormsdorf, Dora, Kjelstrup, Sdj.
 Kaspersen, Bodil, Stenballe.

Elevereiningens Regnskab 1946-47.

INDTÆGT	
16. Juni Kassebeholdning, kontant.....	28,09
— — — Giro	36,42
— — Indkommen ved Elevmødet	413,00
30. Dec. Indkommen ved Julefesten	334,00
14. Januar. Solgt 493 Elevskrifter	1355,75
— — Solgt Frimærker	39,00
— — Hævet i Banken (Frimærker)	185,55
— — Rente til $\frac{1}{11}$ — 46	7,51
— — Rente til $\frac{1}{6}$ — 47	6,62
— — Laant af Karl Hedemann	1,59
	<u>2407,53</u>

UDGIFT	
16. Juni. Elevmødet	440,85
— — Annoncer i Fyns Venstreblad	5,73
7. Juli. Annoncer i Fyns Tidende	5,73
18. December. Postoprævningsblanketter	21,00
19. — Frimærker	394,80
30. — Julefesten	163,75
14. Januar. Trykning af Elevskrifter	1034,15
— — 700 Oprævnings-Adressekort	33,25
— — Kassebeholdning (Giro).....	308,27
	<u>2407,53</u>

FORMUE	
Bankbog.....	530,25
Giro	308,27
	<u>838,52</u>

MINDESTENSFONDEN	
Indestaaende i Vends m. fl. Herreders Sparekasse ..	<u>193,92</u>

Ovenstaaende Regnskab er sammenholdt med Bankbøger, Kassebeholdning og Bilag, og intet fundet at bemærke. — Ringe, d. 7. Juni 1947.

SVEND ANDERSEN

UFFE BEK